

Lașitate vreme se pune. Dar la cererea locuitorilor...

lot român. Ca ocupație de căpetenie, Moșii își au lucrul ciubelor...

Lașanul

ORGAN INDEPENDENT CULTURAL, ECONOMIC ȘI DE INFORMAȚII DIN VALEA CRIȘULUI ALB.

APARE SUB CONDUCEREA COMITETULUI: C. SPOREA, director, Școala Normală Deva, I. ANDREI, protopop, Zărandului, V. PETRESCU-LIVADEA, inginer de Mine, Brad, I. SĂNTĂMBREANU, învățător fost rev. școlar.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: MIHAIL V. CĂMBER, BRAD. ABONAMENTE: 80 lei anual, 6 luni 40 lei, Instituții și bănci 150 lei, Muncitorii mineri 50 lei.

APARE ÎN FIECARE JOI REDACTOR RESPONSABIL: G. E. CAMBER

Țara Moșilor

Când mă duc gânduri la locurile frumoase ale acestei țări sau la bogățiile ce zac în pământul ei binecuvântat, când mă gândesc la țaria de suflet a poporului românesc și la viața sa pașnică, fără să vreau îmi vin în minte tinuturile munților Apuseni. Că sunt atâtea locuri frumoase în țara aceasta, atâtea locuri bogate și locuitori atât de vrednici de numele de „Român”, asta nu o tăgăduiește nimeni; însă, nicăieri ca în aceste părți, frumusețea și bogăția pământului nu este înfrățită cu frumusețea și bogăția sufletescă a poporului ce-l locuiește. Faptele mari care s'au desprins întotdeauna din sânul acestei populații, pot dovedi îndeajuns acest lucru. Moșii sunt aceia care au luat parte cu trup și suflet la toate mișcările naționale de desrobire din timpul stăpânirii ungurești. Tot ei au păstrat cu sfințenie graiul rămas din străbuni, așa că, dacă vei merge acolo în creierul munților, vei auzi vorbindu-se o limbă curată românească, fără accente sau cuvinte străine cum se poate auzi în limbajul populațiilor din alte regiuni ale Transilvaniei. Acest lucru l-au afirmat atâtea cercetători ai graiului nostru românesc. Așa în primăvara anului 1925, profesorii de geografie din întreaga țară în frunte cu Dl. Mehedinți au făcut, în urma congresului anual de la Oradea Mare, o excursiune la izvoarele Crișului Negru. Mulțumită situației geografice a satului

Țara Moșilor

în care îmi îndeplinesc misiunea de apostol al culturii sânt așezat în apropierea acestor izvoare, am avut fericirea de a primi pe acești exploratori și descoperitori de finuturi și caractere etnice

BISERICA DIN TEBEA

românești. Îmi amintesc și acum cât de mult s'a mirat marele admirator al graiului românesc (Dl. Mehedinți) când a avut ocazia de a vorbi cu Moșii din creierii munților Apuseni. Îmi spunea atunci, că limpezimea cuvântului lor românesc, l-a făcut să uite că se găsește în mijlocul unei populații care a stat sub stăpânirea străină în decursul atâtor veacuri și care a avut de luptat contra celor mai grele încercări de desnaționalizare. Tot astfel, că bunătatea și cuminenția sufletului acestor stegari ai românismului l-a făcut să uite că ei au fost cei mai temuți răsbunători față de asupritorii Unguri. Aceasta s'a putut vedea și în timpul companiei din 1918, când Moșii — cu mic cu mare — s'a aruncat cei dintâi asupra oștirilor dușmane, deschizând astfel drumul armate-

(Continuarea în pag. 2-a)

Ne mor copiii! Ne slăbește neamul! Să pornim spre izbăvirea lui!

Rezumatul nu poate trăi fără apă bătută. Dacă nu poți trăi fără apă bătută, corpul omului conține o parte însemnată de apă. În sângele conține foarte multă apă. Sîmb macul nu poate funcționa fără acest fluid, datorită vieții pe care îl dă Dumnezeu. În apă din bășug, apă conține diferite săruri care în dau gustul plăcut sau neplăcut. Corpul omului pierde multă apă prin mișcare, iar vara prin transpirație, deci apa pierdută trebuie înlocuită cu alta. Fiindcă dela apa pe care o bem atâr-nă în oarecare măsură sănătatea noastră, tre-

buie să observăm unele reguli, pe care trebuie să le ținem cu sfințenie. Cea mai bună apă de beut este apa de izvor, căci e curată, deci lipsită de microbi. Este o plăcere care nu se poate descrie să bei apă rece, cristalină în zilele fierbinții ale verii, să privești cum își face loc prin păpănt acel și voi de apă, care se luptă cu lucrurile ce-i stau în cale.

Unde nu sunt izvoare oamenii beau apă de fântână. Fântânile se fac la locuri curate, în depărtare de grajduri sau latrine, ca apa să nu fie infectată. Gospodarii cumiști își curăță fântânile cel puțin odată într'un an și le acopăr, să nu ajungă în tranșele murdărie. Sunt însă locuri unde nici fântânile nu au apă bună. Cu deosebire regiunile de șes sufăr dureros de lipsa de apă bună.

Din săptămână în săptămână

EXTERNE

In Spania, demisionând guvernul, a fost însărcinat cu formarea noului guvern d. Marcelino Domingo, membru în partidul radical socialist.

Și în Brazilia e frig. In munți s'a înregistrat 10 grade sub zero.

INTERNE

D. N. Titulescu, ministru de externe, însoțit de d. Savel Rădulescu, a plecat ieri la Londra, pentru a participa la conferința economică internațională. La această conferință participă 64 state.

D. I. Lugojanu este numit ministru al țării la Roma. Titularul ministerului de industrie va fi d. Al. Vașca. Iar d. Gafencu va fi numit subsecretar de stat la acest departament.

Cerculă bonul e așezat pe valea Bărganiei. Are 1200 locuitori. S-a înființat în anul 1900.

leftinirea chibritelor, Cu data de 15 Iunie 1933, dimineața, prețul chibritelor a fost redus la 2 lei cutia.

Duminică la fundația Carol, București, a fost sărbătorit savantul prof. Gh. Marinescu, cu prilejul aniversării a 70 de ani.

Perioada de timp ploiosă continuă să ne amenească. (Inst. Meteorologic).

D. I. Zelea Codreanu, venind la Teiuș să țină o conferință cu subiect religios, a fost lovit în cap, de un jandarm, cu patul puștii.

Orașele se servesc de apeducte. Apa din apeduct este curată căci se trece prin straturi de nisip și sate foarte dese, totuși nu este prea gustoasă, căci primește un gust nu chiar plăcut delă țevile de plumb prin cari este condusă.

Este foarte primejdioasă apa din râuri, văi sau din lacuri, bălți, căci e plină de tot felul de murdării, cari vatămă sănătatea omului. S'a constatat că în apele curgătoare sunt milioane de microbi, iar în apele stătătoare și mai mulți.

Sunt mai mulți microbi, deci este mai vătămătoare apa care curge pe lângă orașele mari, căci canalele de pe străzi se scurg în tranșele. Văile de munte sunt mai lipsite de acele ființe mărunte, aducătoare de moarte și cu ea de cea mai adâncă jale.

lor române. Ca ocupație de căpetenie, Moșii își au lucrul ciuberelor singurul lor mijloc de trai. Cu ciuberele, umblă săptămâni întregi prin tot cuprinsul Transilvaniei, răspândind pretutindeni produsul mâinilor lor.

La întoarcere aduc în schimb bucate. Caii, pe spatele cărora cară ciuberele și bucatele sunt tot atât de cuminți ca și stăpânii lor. Sunt vrednici de toată admirația atunci când pe cărările primejdioase de printre stânci, îi vezi cum cercetează fiecare piatră unde pun piciorul, pentru ca să nu se răsoarne cu totul în prăpastie.

Casele de prin satele Moșilor sunt foarte rari una de alta. Cu greu poți să-ți dai seama dacă ai intrat într'un sat sau ai întâlnit niște case izo-

late prin munți. Seara își dau semnale prin ajutorul tulinicilor. E o adevărată plăcere să auzi atunci răsunând văile de sunetele prelungi, jalnice și dulci ale acestora, însoțite de ecoul profund al munților. Înțelegi atunci multe lucruri, pătrunzi multe adevăruri. Se pare că tot noianul de nenorociri ce s'a atârnat peste capul acestor oameni, au putut fi înfruntate mulțumii acestei vieți rustice din mijlocul naturei, care face să-ți încolțească în suflet respectul față de necunoscut, față de divinitate și nădejdea că vei ajunge o zi în care adevărul să triumfe. Dacă acestea au fost simțimintele Moșilor, în împrejurările grele ale vieții lor, atunci pot să se mângâie de acum înainte, căci „Adevărul a triumfat“.

(Din Solia Moldovei)

Mihail V. Câmpul

Rânduri pe scrisoarea ta

Valurile
bat nebune malurile;
vânturile
străbătând ca gândurile,
răscolese adâncurile
în neștire.

Rândurile,
imi împacă gândurile,
dorurile,
surzând ca zorile,
răscolese comorile
de iubire.

Stau atent și-ascult
valurile mării...
... Rândur'le scrisorii
sună și mai mult:

par'că-s detunări,
sbucium și cântări,
cântece ce-și pierd
viersul pe cărări
— flacări fără seamăn —
și le simt cum leagă
'n ciuda depărtării
inimi ce destinul
(cârcotașul și hainul)
le desleagă
când li-e lumea dragă,
când mai mult s'aseamăn!

Oh!.. rânduri de scrisori
cu cuvinte vagi,
ce făceau în zări
ochii ei cei dragi?...

Dumitru L. Florescu

Din „Țara Zarandului“

(Continuare).

Râșculița, la 7 Km. depărtare de Baia de Criș, e așezată pe valea Dârjaniei.

Are 1200 locuitori. Sat cu case și gospodării bine orânduite, are notariat, biserică și o școală cu trei învățători.

După ce-și isprăvesc munca câmpului, — mai ales iarna, — locuitorii acestei comune se ocupă cu facerea spetelor pe care le vând apoi cu bani buni în toată țara ba chiar și în țări streine (mai ales prin Jugoslavia și Bulgaria).

Ribița, sat vechiu, a cărui origină se poate duce până prin secolul al X. Biserica ortodoxă din acest sat este clădită în anul 1417 Iunie 15. În anul 1925 a fost declarată monument istoric. Pictura din altar este tot așa de veche ca și biserica. Ctitorii bisericii sunt: Vladislav, soția sa Ana, Stana fică și Miclăuș frate.

Comuna are 937 suflete.

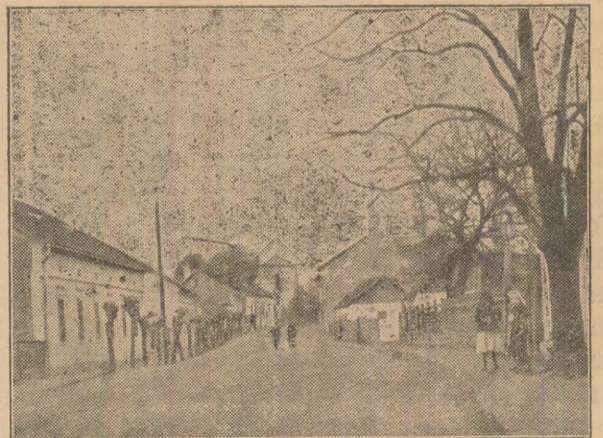
De origina și pictura bisericii s'au ocupat: d. Iorga, d. Ștefănescu, profesor de bizantologie la Sorbona, d. Silviu Dragomir și Lapedatu.

Crișan, sat vecin cu Ribița, are vreo 800 locuitori.

Este locul natal al căpitanului Crișan.

Locuitori din comuna Crișan.

Vedere din Baia de Criș.

lizată, iar primăria dând o deosebită atențiune curățenie străzilor, Baia de Criș capătă un aspect de orașel.

În anul 1924, cu ocazia serbării centenarului dela nașterea lui Avram Iancu, co-

(Continuare în pag 3-a)

Dacă cineva este silit să bea apă din văi sau ape stătătoare, înainte de a o întrebuința trebuie să o fiarbă până clocotește (până la 100 grade C.) ca microbii să piară. După fierbere se pune să se răcească, iar pentru a-i da un gust plăcut, se dizolvă (topește) în ea diferite săruri, cumpărate din farmacie.

Apa de beut trebuie păstrată în vase curate și acoperite, la loc lipsit de soare. Mai bune sunt vasele de tînichia smălțuită și din brad.

Copiii trebuie păziți să bea apă când sunt înfierbântați, căci foarte ușor se pot îmbolnăvi de aprindere de plămâni. Asemenea trebuie să bea apă din mlaștini, căci se pot îmbolnăvi. Despre boalele cari se pot primi din apă voiu vorbi mai târziu, ca frații țărani români să le cunoască și cunoscându-le

să se poată păzi de ele, ca de cel mai mare rău.

Apa prea rece nu e sănătoasă, mai ales iarna, deci înainte de a o bea e bine să o lăsăm să se încălzească puțin, ca să nu ne răcim. Mai ales copiii sunt expuși răcelii și tuturor urmărilor ei.

Apa rece se întrebuințează și ca medicament. Exemplu când cineva are febrinteli, se înfășoară într'un cearceaf mușat în apă stătută. Spălarea rănilor se face de regulă cu apă fiartă (destilată.)

Am spus la început că cea mai sănătoasă beutură pentru copii este apa, deci nu poate fi înlocuită cu nici un fel de beutură. În anumite împrejurări se pot da copiilor și alte beuturi, cum este de exemplu limonata

de lămâie, ceaiul de flori de soc, de teiu, de romaniță, etc. Limonata de lămâie este o beutură răcoritoare și foarte sănătoasă. Am mai spus-o, dar nu strică dacă o voiu spune încă odată că beuturile spirtoase sunt adevărate otrăvuri pentru organismul copiilor. Români! Nu dați copiilor voștri nici un picur de beutură! Sfătuiți și pe alții să nu dea copiilor otravă, să nu-și nefericească tinerele odrasle, pentru cari părinții, sunt răspunzători înaintea lui Dumnezeu și a neamului românesc! Țuica e tot atât de vătămătoare pentru copii ca vinarsul sau vinul. Apa curată, proaspătă și rece trebuie să fie unica beutură a copiilor, căci numai ea dă sănătate.

Hossu Longin Pompeiu

◆◆◆◆

muna Baia de Criș a ridicat un bust Regelui Munților, executat fiind de sculptorul Medrea, iar pe zidul casei în care a murit eroul, tot cu acelaș prilej, s'a pus o placă comemorativă. Peste 60% din locuitorii comunei sunt români.

Baia de Criș are o bancă — filiala Crișanei din Brad — și o întreprindere pentru exploatarea pădurilor. Are 4 biserici (ortodoxă, greco-catolică, romano-catolică și reformată), o școală de arte și meserii, școală primară cu trei învățători și o școală confesională romanocatolică.

Coruri bisericesti

Ofensiva culturală, — în Zarand, — e în plină desfășurare.

Inițierea copișilor de școală în cântările bisericesti — mai ales, e una din preocupările principale ale dascălilor zărăndeni.

Și cu drept cuvânt, nimic nu poate înălța mai mult sufletul omului în biserică ca o cântare plăcută, ca o cântare armonioasă. Inșă corurile formate din elevii școalelor primare au o importanță și mai mare.

Se infiltrează în sufletele copișilor de mici sentimente religioase; se deprind cu biserica, care va fi ocrotitoarea lor în toate împrejurările vieții.

Pe lângă aceasta, vor însoți pe micii copilași și părinții și mai ales mamele ca să asculte rugăciunile ce se cântă în casa Domnului de scumpele lor odrasle.

Vom ajunge încetul cu încetul ca să convingem și să deprindem și pe unii părinți, că e mai bine să meargă la biserică și să asculte frumoasele cântări de cât să înfunde cărciumile și să stea fără rost înaintea localului primăriei, tocmai în timpul serviciului Dumnezeesc.

Până acum au luat ființă asemenea coruri în comunele: Râșca, Ribița, Mesteacăn, Brad, (școala primară și Asociația meseriașilor de sub preș. d. Ronta), Podele, Luncoiu, Criștior, Baia de Criș etc.

D. Filimon Turcanu, tânărul abs. a școlii de muzică din Chișinău, își are un rol principal la înființarea corurilor depe sate din Zarand.

Sfaturi practice.

Cum se scot petele de cerneală de pe haine

Petele de cerneală se pot înlătura de pe haine în următorul mod: într'un vas, fierbem apă curată, ținem pata de pe haină deasupra aburului. După aceea punem pe pată puțină zeamă de lămâie și o presărăm cu praf de sare. La urmă pata se limpește în apă și îndată cerneala ese din haină.

(Revista „Albina“).

Parohia reformată din Brad.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință că, în ziua de 22 Iunie c., ora 4 p. m., se va ține în locuința preotului paroh reformat, din Brad, o licitație cu oferte închise și sigilate, pentru edificarea unei case de locuit, a parohiei.

Asupra ofertelor sosite, parohia își susține dreptul ca să hotărească liber.

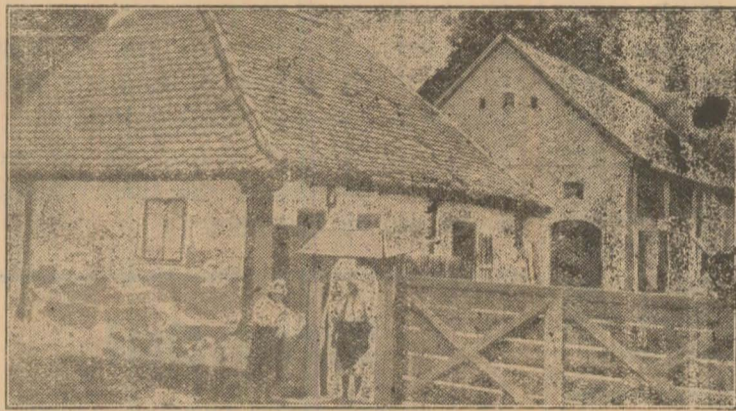
Fără a fi obligată a motiva acceptarea sau respingerea ofertelor.

Brad, 12 Iunie 1933.

Of. parohial reformat

Proporția scumpetei

Interesante și instructive sunt cifrele referitoare la costul vieții potrivit timpurilor dinaintea războiului. Indexul de scumpete ce compară prețurile din 1916 cu cele din 1933 arată o urcare ce trece dincolo de orice logică. Și să se noteze, că e vorba de anul 1916, când comerțul era lovit de mari dificultăți din cauza greutăților din afară, căci războiul dura de doi ani.

Model de casă țărănească din „Zarand“

Dacă este explicabil ca ceaiul să fie de 65 de ori mai scump, iar cafeaua de 75 de ori, hainele de 58 de ori mai scumpe, iar stamba de 62 de ori — admitând că ne aflăm în fața unor lucruri importante, — nu înțelegem de ce fasolea să fie de 60 de ori mai scumpă ca în 1916, mălaiul de 50 de ori, sarea de 41 de ori, pâinea de 47 de ori, brânza de

50 de ori, petrolul lampant de 50 de ori.

Sunt produse pe cari le avem în țară din belșug; producătorii se vaită — pe drept cuvânt — că obțin prețuri derizorii pentru produsul muncii lor și totuși pe piață, aceste lucruri cari ar trebui să fie maximum de 33 de ori mai scumpe — raportându-ne la valoarea leului aur — sunt de 40—60 de ori mai scumpe!

În țara românească — unde țărani vând pe nimic porumbul — costă mălaiul de 50 de ori mai mult ca în vreme normală.

Socotiți că veniturile provenite din arendă, muncă, salarii, etc., nu ajung nici pe departe proporția de 33 ori (leul aur) și ne vom da seama cât de păgubitoare e nepăsarea autorităților care lasă specula să înflorească în voe.

Se poate foarte ușor reglementa — fără șicane inutile — cursul pieții în așa fel ca să profite nu numai intermediarii, ci producătorii și consumatorii în acelaș timp. Acelaș lucru și cu hrana intelectuală.

(„Universul“).

Se înființează un gimnaziu de fete la Brad?

Iată ce intenționează noul director al liceului, d. C. Ciocan.

Și e posibilă înființarea acestei școli, spune d-sa fără prea mare cheltueli.

Acest gimnaziu v'a funcționa pe lângă liceul din Brad.

Coeducația își are avantajele ei, iar până în cl. IV de liceu se poate aplica.

Experiența făcută de d. director, în această chestiune, îi întărește convingerea sa.

Din sondările făcute, până acum, pe lângă Consistoriu din Sibiu, reese că ei n'ar avea nimic de obiectat. Rămâne să dea aprobarea și Ministerul Instrucțiunii.

* * *

(Intr'una din numerile viitoare ne vom ocupa mai deaproape de această chestiune).

LAPTELE

Izvorul bogăției și sănătății

de: Dr. N. Odaisky

În timpurile de astăzi, când criza economică bântue cu toată furia, luminarea producătorului și consumatorului de lapte se impune cu cea mai mare insistență.

Producătorul trebuie să știe că laptele pe care-l obține dela animalele ce le crește prezintă pentru el nu numai hrana necesară familiei, ci și un izvor sigur de venituri, iar consumatorul trebuie să se știe că el găsește în lapte nu numai un aliment foarte hrănit, care nu poate fi înlocuit cu nici unul dintre celelalte alimente, ci și un mijloc care păstrează sănătatea și asigură o viață lungă.

Ne vom ocupa despre lapte din 2 puncte de vedere:

- 1) al intereselor producătorului și
- 2) al intereselor consumatorului.

* * *

În țara noastră avem, după statistica din anul 1931, 1.464.000 vaci, 86.500 bivolițe, circa 8.000.000 oi și 250.000 capre. Aceste animale produc în cursul unui an aproximativ 2.700.000.000 litri de lapte. Dacă socotim că 1 Kgr. de lapte se poate vinde cu 3,50 lei, atunci valoarea pe care o reprezintă laptele este de 9.450.000.000 lei. Dar cantitatea laptelui produsă de aceste animale nu poate fi valorificată în întregime, pentru că o mare parte din lapte trebuie reținută pentru nevoile familiei producătorului, altă parte este necesară creșterii vițelilor, mieilor, etc. Dacă admitem

că din cantitatea totală produsă într'un an, 1.080.000.000 litri de lapte sau 40% se folosesc pentru nevoile producătorului, iar 450.000.000 litri sau 15 la sută pentru creșterea vițelilor, constatăm că rămâne încă un plus, care poate fi valorificat prin transformarea laptelui în diferite produse: smântână, unt și brânză și cari ar putea fi comercializate.

Care este situația la noi în țară? La noi țărani, la noi în cele mai dese cazuri, nu consideră laptele ca un izvor de câștig și-l risipește, sau neluându-l în seamă nu se ocupă de el. Vacile pe care le ține nu le hrănește bine, nu le îngrijește cum se cade și nici nu are dela ele atât lapte, cât ar putea să aibă, deci el caută să-și asigure numai laptele care îi trebuie în casă. Pentru asigurarea veniturilor necesare întreținerii gospodăriei țărani își îndreaptă atenția sa numai către cultura cerealelor. Cum stăm noi astăzi cu prețurile cerealelor, știm cu toții. Acest preț nu poate acoperi munca prestată la cultura lor, de aceea mulți țărani au trebuit să se împrumute cu bani, pentru a se putea menține. (Va urma).

Maxime și cugetări

Când inimii e sete, ea se adăpă până și cu otravă. Shakespeare

O viață zadarnică e o moarte timpurie. Goethe

Trecerea la pensie a dlui Dr. Ioan Radu

In urma trecerii în pensie a D-lui Dr. Ioan Radu, directorul liceului ori. rom. „Avram Iancu” din Brad, corpul profesoral a hotărât să organizeze sărbătorirea acestui eveniment în cadrele serbării de încheiere a anului școlar, în 21 Iunie 1933.

După terminarea serviciului divin în biserică, serbarea se va desfășura în sala de gimnastică a liceului la ora 11.

Având în vedere activitatea de peste patruzeci de ani a d-lui Dr. Ioan Radu, în slujba națiunii române pentru culturalizarea vigoaroaselor vlăstare țărănești, pe vremuri de grea încercare pentru școala și cultura românească, păzind veșnic treaza conștiință națională și speranța unor vremuri mai bune, având în vedere puternica influență morală ce în mod deosebit exercită asupra tinerimii serbării de natura acesta, se invită a participa la aceasta festivitate toți intelectualii din Brad și jur, cari doresc să ia parte.

Diracțiunea.

Indreptățita sete de a cunoaște Un apel impresionant al școlariilor din Aninoasa

Elevii cl. VI-a și VII-a, precum și inv. lor dl. Ioan Trifan, dela șc. prim. de stat din com. Aninoasa, jud. Hunedoara, ne roagă să facem un apel către inimile caritabile, pentru ca acești școlari să-și poată realiza micul lor ideal de-a vedea Capitala și M. Neagră. După cum au arătat și alte ziare, e atâta dorință caldă la acești școlari, de a cunoaște Capitala și orașele din drum, până la M. Neagră, încât de un an de zile n'au cruțat nimic ca să obțină din partea autorităților avantajele și ceva din ajutoare de cari au nevoie.

Până în prezent au obținut reducere de 50% pe c. f. r. Dl. P. Petrescu, inspector general școlar, a binevoit să-i ia sub ocrotirea D-sale și le-a promis că va scrie pretutindeni: inspectorilor, revizorilor școlari, directorilor de școale etc. ca să-i primească, găzduiască și să-i conducă, și de se va putea totul să fie gratuit.

Dar se pare că nu-i de ajuns. Deși fii de țărani, mineri, șomeri, obișnuși cu lipsurile râvnitorii școlari, de a-și cunoaște țara, au nevoie și de hrană.

Ori bani pentru aceasta nu prea au încă, fiind săraci lipiți pământului.

Deoarece până la suma de care au absolută nevoie acestor școlari, (căroră le mai lipsesc încă 3500 lei), speranța noastră este că se vor găsi încă oameni de bine, care vor da contribuția lor pentruca acești apropiați absolvenți ai șc. prim., poate mai toți sortiți să se întorcă la brazda părintească, să-și poată îndeplini acest mic ideal de-a vedea Capitala și marea, a căror amintire o vor purta-o cu ei toată viața. Fiindcă suma de care au lipsă nu este atât de mare pentru a-și ajunge scopul, atât școlarii cât și noi ne punem toată nădejdea în cititorii noștri. Numele tuturor generoșilor donatori, care vor ajuta pentru scopul arătat mai sus, vor fi publicate în ziarul nostru, precum și în ziarele din capitală și în rezista „Plaiuri Hunederene”. Contribuțiile se pot trimite pe adresa: D-lui inv. I. Trifan com. Aninoasa jud. Hunedoara.

Excursiunea este plănuită a se face la începutul lunii Iulie a. c.

Au trimis ajutorare următorii: Dna Maria Col. Șoarec institul București 240 lei, Elevele D-sale cl. I-a șc. prim. fete No. 8. București 160 lei, dl. A. I. Ștefănescu, București 100 lei, Banca Națională a României București 1.900 lei, dra Maria Lopoltz, conduc. grăd. copii Aninoasa 100 lei, Casa de Păstrarea Petroșeni 100

lei, dl G. Șimon, comerciant Aninoasa 50 lei, Doinheria la Șarpe, Petroșeni 10 lei, dl Goldstein, comerciant Petroșeni 5 lei, dl N. Șuvaina, secretar primăria Aninoasa 100 lei, dl Eug. Husti șeful consumului Aninoasa 200 lei, Subalternu D-sale 150 lei, dl D-tru Homorodean, Soc. „Petroșani” 50 lei, dl Șef de gară Petroșeni, 40 lei, dl Iekel, ing. insp. Petroșeni 100 lei, dl Mih. Peck, comerciant Petroșeni 200 lei, dl Teodor Băcăian, Aninoasa 400 lei, și Domn Anonim 6.600 lei. Au promis: pâr. Alex. Timar în numele bisericii rom. cat. Aninoasa 1.500 lei, Primăria Aninoasa 1.500 lei, dl Alex. Lucaciu, comisar Petroșeni 40 lei, dl Gh. Pop, contabil Soc. Petroșeni 500 lei, dl Matei Kovaci 100 lei, dl Filon Trestian 100 lei, și dl Lazar Moța, artificier Aninoasa 100 lei.

Atât dl inv. I. Trifan, cât și școlarii D-sale, aduc pe această cale tuturor donatorilor cele mai vii mulțumiri.

Strandul

O plajă pentru locuitorii Bradului este o necesitate imperioasă. O necesitate cu atât mai mare, cu cât, mai ales, că apele Crișului și ale Luncoiului scad complectamente vara, iar majoritatea populației din Brad nu poate și nu are unde să facă o baie pentru a se răcori de căldurile mari de peste vară.

d. dr. Ștefan Feier

Știm că d. dr. Șt. Feier, în anul 1930 și-a luat angajamentul, în mod solemn, față de societatea sportivă brădeană, că va face tot ce-i va sta în putință pentru a înzestra Bradul cu o plajă. S'au făcut planuri la serviciul apelor, sunt aprobate de cei în drept, într'un cuvânt totul e gata, numai să înceapă lucrul pe teren.

Și totuși stagnează... — Noi, însă, ne punem toată nădejdea în d. dr. Feier, pe care-l cunoaștem ca un om plin de inițiativă personală și obnegație în slujba binelui obștesc.

Metalul din care e clădit sufletul d. Feier este un metal de care nu se bucură mulți la sută dintre muritori și care ne îndreptățește să credem că va duce la bun sfârșit această mare binefacere.

Abonații din Brad și din comunele din jur, pot plăti abonamentul — la administrația gazetei (în casele părintelui Bogdan — vis-avis de Soc. „Mica”) sau la tipografia „Zarand” Brad.

Informațiuni

D. Ing. Gigurtu, dir. general al Soc. „Mica” — a acordat suma de 30.000 lei, pentru a se cumpăra cărți, la bibliotecă minierilor din Gura Barza.

Cu organizarea bibliotecii a fost însărcinat d. ing. Rizescu.

Duminecă 11 Iunie a. c. implinindu-se 50 ani dela moartea marelui compozitor Ciprian Porumbescu, elevii liceului „Avram Iancu”, din Brad, a dat o reprezentație corală în memoria lui.

După ce s'au executat mai multe bucăți din operele regretatului Ciprian Porumbescu, d. profesor Gh. Părvu, a ținut o cuvântare despre viața și operele lui, încheind cu cântecul „Pe-al nostru steag” executat de elevii liceului.

M. J. Maximilian Kugel, comerciant în Brad, a decedat luni dimineața, 12 Iunie c., fiind în vârstă de 68 ani.

Dela Ruda

Minierii dlui D. D. Floru, au redactat un lung memoriu, și s'a trimis Casei Cercuale de astă dată, pentru a nu li-se reține la fondul de boală, așa după cum dorește noua lege a dlui D. R. Ioanișescu, actualul ministru al muncii.

În caz că dl ministru nu va reveni, ușor se va putea întâmpla ca, numărul minierilor să se reducă, îngroșând rândurile șomerilor. Deci, ar fi bine ca, dl ministru din bună vreme, să revoace legea care atinge muncitorii dlui Floru.

I. Lazăr

Știri sportive

România a învins Iugoslavi cu 5:0 câștigând cupa Balcanică.

Duminecă 11 Iunie a. c. a avut loc pe terenul O. N. E. F. din București, ultimul match de foot-ball a României cu Jugoslavia.

În fața a vreo 30.000 de spectatori, printre cari au fost și Voevodul Mihai și Dr. Vaida Voevod, echipa României a lucrat cu multă tactică și suflet pentru a câștiga victoria Balcanică.

În prima repriză România a marcat 5 goaluri, iar în a II-a jucând cu soarele în față n'a marcat și nici n'a primit nici unul.

Toți jucătorii României au fost în formă, iar după terminarea matchului au fost ridicăți de spectatori pe brațe, în urale.

Echipele din Balcaniadă s'au clasat anul acesta după cum urmează:

1. România 6 puncte
2. Jugoslavia 4 puncte
3. Bulgaria 2 puncte
4. Grecia 0 puncte

De remarcat este că România n'a primit nici un gol, ceace ne dă dovadă că atât apărarea cât și înaintarea noastră a fost excelentă.

Jianu

Poșta administrației

Am mai primit abonamente pe cari le cvităm dela: d. Aurel Filipescu, Slănic—Prahova 80 lei, d. geolog Luca, 80 lei, d. Marin Mirea, învățator Vâlcelele Rele — Hațeg 40 lei, d. dr. inginer Marinescu, 80 lei, d. ing. Lazăr, Banca Națională a României 80 lei, d. Dumitru Jianu, șef contabil Soc. „Petroliina” — Ploești, 80 lei, d. Popescu State, brigader silvic, 80 lei. Prin d. I. Lazăr șef minier 330 lei, ab. d-lor: Adam Anghel minier, 25 lei, Aron Resiga, minier, 20 lei, Huh Aviron, minier, 25 lei, Neamț Gh. minier 30 lei, Sârbu Gh. minier 30 lei, Groza Petru, vagonetar 25 lei, Drăgan Nicolae, prim minier 25 lei, Todoran Traian prim minier 25 lei, Buda Nicolae, minier 20 lei, Meluș Gh. minier 10 lei, Bocan Ion I. Ion, curățitor 50 lei, Luca Ion, vagonetar 25 lei, Sim Ion, minier 20 lei, d. I. Mărsu, inv. Băița.